

Валентина Вздульська

Генрі Форд

ВИДАТНІ ОСОБИСТОСТІ.
БІОГРАФІЧНІ НАРИСИ ДЛЯ ДІТЕЙ

КИЇВ

АГЕНЦІЯ «ІРІО»

2019

УДК 629.33-051(73)(092)Форд

В40

Вздутьська, Валентина

В40 Генрі Форд / Валентина Вздутьська – К. : «Агенція «ІРІО», 2019. – 128 с. : іл. – (Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей)

ISBN 978-617-7453-84-9

Серія «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей» – це унікальний проект, який сприяє якісному дозвіллю батьків і дітей. Книжки серії написано в захопливій і доступній формі, що робить процес читання улюбленим і корисним дозвіллям. Діти поринають у неймовірні пригоди персонажів та відкривають для себе життя головних героїв – видатних особистостей в історії людства.

Біографія Генрі Форда познайомить вас із людиною, яка знала, чого прагне, і вміла за це боротися! Форд був цікавою, мужньою, сміливою особистістю. Він присвятив життя своїй пристрасті – створенню першокласних авто, які стали доступні для більшості. Генрі Форд рідше йшов до своїх цілей, ризикував, починав спочатку і перемагав.

Книжка про Генрі Форда захоплює пригодами, де є боротьба та кохання, досягнення та поразки, успіх та мудрість. А головне – це реальна історія про справжніх людей.

УДК 629.33-051(73)(092)Форд

Всі права захищено. Жодна частина цієї книжки не може бути відтворена в будь-якій формі без письмового дозволу власника авторських прав.

ISBN 978-617-7453-84-9

© Видавництво «Агенція «ІРІО», 2019

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Перед вами книжка із серії мотивувальних біографій найуспішніших людей. Її можуть читати як діти, так і дорослі. Це незвичайна серія. Її написано в захопливій і доступній формі. Головні герої книжок – видатні особистості, які досягли надзвичайних результатів завдяки наполегливій праці та невичерпній вірі у власні сили. Наприкінці кожного розділу – запитання, які допоможуть дитині зрозуміти й запам'ятати найважливіше.

Книжки серії «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей» навчать дитину досягати цілей, не боятися труднощів, ніколи не здаватися та завжди вірити в успіх!

Герой цієї книжки став конструктором автомобілів, коли всі вважали це божевіллям. Він назавжди змінив роботу фабрик і заводів. Генрі Форд – один із найбагатших і найвпливовіших підприємців в історії людства. Його компанія «Форд» належить до найбільших світових корпорацій.

Історія життя Генрі Форда допоможе зрозуміти складові успіху будь-якої справи. Передусім це сумлінна праця заради своєї мрії, наполегливість, сміливість та важливість опанування нових технологій.

Пам'ятайте: батьківське читання – один із найбільш емоційних та пам'ятних моментів для дітей. Коли ви читаєте дитині – вона відчуває ваші турботу й любов.

Любіть своїх дітей! Говоріть їм про це! Вони дуже цього потребують...

Мудрість багатьох поколінь доводить, що найголовніше завдання батьків – допомогти дитині піднятися на її власну гору, реалізувати її власне життєве завдання. Книжкова серія «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей» допоможе дитині підкорити будь-які вершини.

Видано чимало біографій про життя видатних людей. Але наші історії особливі тим, що вони написані «мовою дитини» та відповідають потребам сучасного покоління. Кожен із батьків мріє виростити свою дитину щасливою й успішною. Освіта посідає в цьому процесі чи не найважливіше місце. Проте варто пам'ятати, що дитині дуже важливо отримувати позитивні емоції в процесі навчання. Саме тоді вона по-справжньому захопиться знаннями і зможе запам'ятати необхідне.

Зазвичай дітям не надто подобається вчитися, щось зубрити. Вони люблять поринати у світ пригод із новими героями, співпереживати їм, учитися разом із ними й долати перешкоди. То запросіть ваших дітей у таку пригоду!

Книжки серії «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей» – це найкращий спосіб познайомитися з наукою, історією, досягненнями людства та світовими відкриттями. На прикладі видатних особистостей та відомих учених книжки дають зрозуміти, що визначний успіх не приходить сам собою, він підвладний лише тим, хто багато та плідно працює. Не варто кожну невдачу розцінювати як провал, адже будь-яка невдала спроба – це ще один крок, який наближає до мрії.

У дорослому віці ми приймаємо обставини такими, якими вони є. Частіше змінюємо ставлення до ситуації. Та не всі

здатні змінити себе або саму ситуацію. Унікальні книжки-біографії допоможуть дитині зростати впевненим лідером із власною думкою й поглядами на світ. А батьків надихнуть на нові ідеї, досягнення та втілення цілей. І головне – допоможуть бути для своєї дитини найкращим батьком чи матір'ю.

Наприкінці кожного розділу є вправи-запитання. Вони допоможуть запам'ятати все головне й цікаве. А також наштовхнуть на роздуми, як стати першим у своїй справі, так як це зробили Коко Шанель, Стів Джобс, Альберт Ейнштейн, Блез Паскаль, Нікола Тесла, Маргарет Тетчер, Одрі Хепберн, Чарлі Чаплін, Леонардо да Вінчі, Марія Кюрі, Вільям Шекспір.

Крім того, книжки серії «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей» надихають проводити вільний час разом із усією родиною. Адже спільне читання дає змогу щиро говорити з дитиною про важливе, зміцнює стосунки з нею й додає любові до книжок. Читайте та надихайтеся!

Генії читають!

**ВИДАТНІ ОСОБИСТОСТІ.
БІОГРАФІЧНІ НАРИСИ
ДЛЯ ДІТЕЙ**

Зміст

РОЗДІЛ 1. Дракон із майбутнього	10
РОЗДІЛ 2. Генрі зустрічає Клару й порушує обіцянку	20
РОЗДІЛ 3. Серце дракона	32
РОЗДІЛ 4. Форд виграє перегони	42
РОЗДІЛ 5. Найпопулярніше авто на світі	52
РОЗДІЛ 6. Призвідник «революції»	64
РОЗДІЛ 7. Форд-мандрівник	74
РОЗДІЛ 8. Форд іде в бій	84
РОЗДІЛ 9. Підкорювач неба	96
РОЗДІЛ 10. Благодійник	106
ВАЖЛИВІ ДАТИ	116
ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА	118
ЦЕ ЦІКАВО	119

Привіт!

Ця книжка про Генрі Форда. Чули про нього?

Форда називають одним із найбагатших і найвпливовіших підприємців в історії. А його справа живе досі, навіть коли його самого вже немає на світі.

Ось дещо з того, що Форд зробив у своєму житті:

- став конструктором автомобілів, коли всі вважали це божевіллям;
- створив найпопулярніше авто свого часу;
- посадив на автомобілі всю Америку;
- назавжди змінив роботу фабрик і заводів;
- установив справедливу зарплату для робітників;
- полегшив життя фермерам;
- випускав літаки та військові кораблі;
- допомагав бідним і хворим;
- захищав птахів.

Хочеш дізнатися, як це йому вдалося?

РОЗДІЛ 1

Дракон із майбутнього

Коли ви вперше зустрічаєтеся з ним, то думаєте, що він механік, схильний до сільського господарства. Пізніше ви вирішуєте, що він фермер, схильний до механіки.

Журнал Fortune, 1933 рік

Усе почалося з дракона.

Він був великий, важкий і дихав парою.

Це була найбільша подія в житті малого Генрі, і вона змінила його майбутнє.

Форд мав стати фермером. Його дід і батько працювали на землі. 1847 року вони приїхали з Ірландії до Америки в пошуках кращого життя й оселилися біля містечка Дірборн, майже на кордоні США з Канадою. Ще раніше сюди прибули їхні родичі, щоб теж обробляти землю.

Батько Генрі, Вільям Форд, був працюючим і успішним фермером. Нова ферма, куплена з великими зусиллями, стала процвітати. Згодом він закохався й вирішив одружитися з сусідською дівчиною Марі. Вона була не лишень вродлива, а й сильна духом – ніколи не здавалася і стійко долала всі негаразди.

Батьки Марі були бельгійцями. На жаль, вони рано померли, і дівчинка стала сиротою. Марі взяли на виховання сусіди Фордів. Так вона з Вільямом і познайомилася.

25 квітня 1861 року Вільям і Марі одружилися. А 30 липня 1863 року в них народився первісток, якого назвали Генрі.

Так-так, це був він, наш герой.

До речі, у рік народження Генрі Форда в Лондоні відкрили перший у світі метрополітен. Це було одне зі свідчень того, що на світ чекали величезні індустріальні зміни. У США тим часом тривала Громадянська війна, але штат Мічиган був далеко від бойових дій. Батьки Генрі мирно порядкували на фермі.

У наступні роки народилися брати й сестри хлопчика. Але Генрі був найстаршим, тож саме він мав допомагати татові на фермі, а згодом її успадкувати.

Форд любив тата й не хотів його розчаровувати. Тож він не зізнавався, що насправді терпіти не міг працювати на землі.

Для хлопця не було більшої муки, ніж одноманітні будні серед кукурудзи, бобів, корів і свиней. Може, комусь це все до вподоби, думав Генрі, але точно не йому. За найменшої ж нагоди хлопець ховався у своїй «майстерні» й копирсався в горах залізяччя, яке збирав звідусіль. Мама казала, що він природжений інженер.

– Генрі, наноси води! – просив тато.

– А чому ми не можемо збудувати водогін? – поцікавився хлопчик, розбираючи чергову деталь. – Навіть давні римляни мали водогін!

– Не вигадуй, Генрі! Роби, що тебе просять!

Хлопчик був певен, що робота фермера могла бути простішою і цікавішою. Звісно, якщо її трохи осучаснити. Наприклад, запрягати у плуг не коней, а самохідну машину! Генрі чув про такі у школі. Але його батько був людиною консервативною, тож не надто любив усе нове.

Але були й цікаві дні. Наприклад, коли вони їздили в Детройт – справжнє велике місто. Тато правив кіньми, Генрі з малими сідав на воза – і починалося!

– Юху!

– Тату, швидше! Ще!

У Детройті були великі вітрини, їздили швидкі брички, гамір на вулицях хлопця геть не дратував, а навіть подобався.

– Оце життя! – мружився він.

Коли Генрі повертався з міста, у кишенях хлопця торохтіла всяка всячина: гайки, шайби, різні деталі. Це були його скарби.

Під час однієї такої поїздки, коли Генрі було років дванадцять, він і зустрів дракона. До Детройта було тринадцять кілометрів. Та зустріч закарбувалася в його пам'яті на все життя.

Ви подумали про казкового дракона?

Ні, то був інший дракон – із майбутнього.

Звався він локомотив.

Це був перший транспортний засіб у житті хлопчика, який рухався без коня. Він торохтів, гудів і видихав пару. Справжнє залізне диковисько!

Кажуть, що перший самохідний візок вигадав Леонардо да Вінчі. Схему цієї диво-машини він накреслив у манускрипті «Атлантичний кодекс». Завдовжки

1 метр і 68 сантиметрів, а завширшки 1 метр 50 сантиметрів, цей візок заводився, як механічна іграшка на пружині, і рухався з великою швидкістю. Але кататися на ньому ніхто не міг – да Вінчі не зробив ані сидінь, ані гальм, ані керма. Він гадав, що заводний візок використовуватимуть в армії, як таран.

Локомотив працював інакше.

Він їхав завдяки паровому котлу.

Самохідні візки на парі вигадали давно. Ще 1672 року фламандський учений і місіонер Фердинанд Вербіст збудував один такий для китайського імператора. То була іграшка завдовжки 65 сантиметрів із двигуном, який працював на вугіллі. Вугілля горіло й нагрівало воду в залізній кулі з трубкою. Пара виходила крізь трубку й потрапляла на турбіну, схожу на колесо водяного млина. Турбіна крутилася, обертаючи колеса, і візок рухався.

Потім, наприкінці XVIII століття, француз Ніколя-Жозеф Кюньо розробив паровий тягач для армії, щоб перевозити артилерійські снаряди. Це був возик на трьох колесах, попереду якого бухкотів і пирхав паровий котел, схожий на казанок.

У XIX столітті європейці вдосконалили «парові карети». У Великій Британії навіть з'явилися автобуси на парі. Однак подобалися вони не всім. Такий транспорт гуркотів і пихтів, немов паровоз, що зійшов з рейок. Він повз, як равлик, а дорога під величезною вагою цієї залізяки оберталася на місиво. 1865 року обурені британці навіть прийняли закон щодо «парових дияволів». Перед кожною самохідною машиною

мав іти чоловік із червоним прапором і дути в сигнальну дудку!

Генрі у школі теж чув про парові машини. Таємниця пари не давала йому спокою. Одного разу Форд наповнив глиняний горщик водою, накрив його кришкою і міцно її прив'язав. Він хотів дізнатися, що буде, коли в горщику з'явиться багато розігрітої пари. Може, він злетить під стелю?

Не повторюйте цей експеримент!

Його результат був жалюгідний.

БУМ!

Горщик тріснув і добряче ошпарив Генрі. Ще й мамину лекцію довелося вислухати. Хлопець навіть не знав, що гірше.

Але Генрі не відмовився від експериментів. Спершу вони були безпечними, під наглядом мами. А потім...

БУ-БУМ!

Цього разу паровий двигун, який він зробив з однокласниками, вибухнув просто на шкільному подвір'ї. Ніхто не постраждав, щоправда, згорів шкільний паркан.

А потім був дракон, що звався локомотив. Цього залізного звіра Генрі побачив біля міста. Він нагадував невеличкий паровоз, їхав повільно і був страшенно неповороткий. Генрі він здався дивовижним!

Машиніст, стоячи позаду котла, підкидав вугілля і кермував. Він зупинив «дракона», щоби пропустити віз із кіньми. Цієї миті Генрі зістрибнув на землю й підбіг до машини. Помітивши захват хлопця, машиніст пояснив йому принцип роботи локомотива.

– Хочеш спробувати його завести? – запитав чоловік.

– Ще питаєте! – Генрі не тямився від щастя.

Локомотиві виконували роль моторів. З їхньою допомогою можна було запустити тартак або молотарку. Часом вони працювали як тягачі. Замість вугілля чи дров «драконам» згодовували солому, тирсу або сухі стебла кукурудзи й соняшника просто з поля.

Важили локомотиві кілька тонн і були при цьому страшенно дорогі. Їх могли собі дозволити лише багаті землевласники. Але ці машини їздили без коней. Це було справжнє диво, яке не давало Генрі спокою.

Той локомотив із паровим двигуном і привів Генрі у світ машин. Форд навіть використав деякі його особливості, будуючи свої авто.

Приблизно в цей же час сталася ще одна знаменна подія – тато подарував Генрі годинник. Це був перший механізм, що належав тільки йому.

Чи бачили ви коли-небудь нутро механічного годинника?

Там дуже красива система шестерень, яка називається агрежаж. Також там є балансир або маятник. А ще механізм заведення і переведення стрілок – ремонтуар. Але серце цього дивовижного організму – заведена пружина.

Коли годинник Генрі за якийсь час зламався, один фермер показав, як його відремонтувати. Хлопець схопив усе на льоту.

– От би у когось іще зламався годинник! – мріяв Генрі. – Я б його миттю відремонтував!

Ну що ж, годинники час до часу таки ламалися. То в одного сусіда, то в іншого. Генрі зробив собі інструменти із цвяхів і маминих спиць для плетення й визвався ремонтувати. За кілька років він здобув славу місцевого годинникаря. Якийсь час він навіть думав присвятити цьому фахові своє життя.

Генрі відчував, що от-от покине ферму й почне самостійне життя. Його тут більше нічого не тримало. Річ у тім, що коли хлопцеві було неповних тринадцять років, його чудова, дивовижна мама померла. Її шості пологи були дуже складні. Малюк помер відразу, а Марі пішла в засвіти за два тижні. Без неї дім Фордів став як годинник без пружини.

Мама навчила Генрі читати, наводити лад у своїх речах, а також інших важливих речей.

– Неприємна робота потребує мужності, терпіння й самодисципліни, – казала Марі, і життя не раз довело Генрі, що вона мала рацію.

У шістнадцять, закінчивши школу, юнак зібрав свої нехитрі речі й подався до міста починати нове життя. Він знав, що буде нелегко. Як колись його мама, він справді був готовий вступити у доросле життя. Однак він не був готовий займатися чужими справами. Він прагнув працювати лишень заради здійснення своєї заповітної мрії.

Заради дивовижних машин!

Запитання

1. Ким були батьки Генрі Форда?
2. Ким, на думку тата, мав стати Генрі в дорослому віці?
3. Яка подія в дитинстві назавжди змінила майбутнє Форда?
4. Хто винайшов перший самохідний візок? Яким був принцип роботи цієї машини?
5. Знайди в інтернеті фотографії локомотива. Які інші транспортні засоби він тобі нагадує?